

PS-III.9514.29.2024

PROTOKÓŁ KONTROLI

przeprowadzonej w jednostce kontrolowanej – **Polski Związek Niewidomych Zakład Aktywności Zawodowej, ul. Eugeniusza Paukszty 57, 10-685 Olsztyn**, kierowanej przez Pana Mariusza Gruźlewskiego.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- spełnienia przez zakład aktywności zawodowej warunków i obowiązków określonych w art. 29, art. 28 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 30 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024, poz. 44 ze zm.) i rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1934).

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz.1934)
- rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia z dnia 14 października 2023 w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2283).

Kontrolę przeprowadzono w dniu 30.09.2024 r. w siedzibie zakładu w Olsztynie przy ul. Paukszty 57. Działania kontrolne zakończono w dniu 09.10.2024 r.

Informacji udzielali Pani Bogumiła Pajak - Główny Księgowy, Pani Patrycja Pajak-Samodzielny referent ds. kadrowo - księgowych, Pani Nela Otolińska - psycholog oraz Pan Mariusz Gruźlewski – Kierownik ZAZ.

O terminie rozpoczęcia kontroli podmiot kontrolowany został powiadomiony pismem z dnia 19.09.2024 r.

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

1. Pani Ewa Osenkowska, Inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa 27/2021, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego,
2. Pani Marta Piątek, Kierownik oddziału, legitymacja służbowa 26/2021, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego,

na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr FK-IV.0030.407.2024 z dnia 25 września 2024 r.

Kontrolą objęto okres od dnia 01.01.2024 r. do 30.09.2024 r.

W toku kontroli ustalono, że Zakład działa w oparciu o:

- przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 ze zm.),
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (Dz. U. z 2021 r. poz.1934),
- decyzję Nr D/9020/4/ZAZ/2002 z dnia 05.03.2002 r. wydaną przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, przyznającą status zakładu aktywności zawodowej na okres trzech lat i decyzję Nr D/9020/1/ZAZ/2005 z dnia 15.02.2005 r. wydaną przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, przyznającą status zakładu aktywności zawodowej na czas nieokreślony,
(akta kontroli str. 12-13)
- NIP 7393241364
- Regon 007025575

Ustalenia szczegółowe dotyczą spełniania:

- 1) **warunków określonych w art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1 a ww. ustawy, dotyczących osiągnięcia określonych ustawą wskaźników zatrudniania osób niepełnosprawnych ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wysokości co najmniej 70 % ogółu osób zatrudnionych, w tym osób niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, nie wyższy niż 35 % ogółu osób zatrudnionych;**

Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji, oraz tabel ilustrujących stan i wskaźniki zatrudnienia (w rozbiciu na poszczególne miesiące) przygotowanych przez jednostkę kontrolowaną ustalono, że w okresie poddanym kontroli pracodawca **spełniał warunek zatrudnienia** określony w art. 29 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj. **co najmniej 70 % ogółu osób zatrudnionych (wskaźnik 4 w tabeli)** w tej jednostce stanowiły osoby niepełnosprawne, w szczególności skierowane do pracy przez powiatowe urzędy pracy:

a) zaliczone do znacznego stopnia niepełnosprawności,

b) zaliczone do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, w tym osób, w stosunku do których rada programowa, o której mowa w art. 10 a ust. 4 ww. ustawy, zajęła stanowisko uzasadniające podjęcie zatrudnienia i kontynuowanie rehabilitacji zawodowej w warunkach pracy chronionej.

Ponadto, pracodawca spełniał warunek wynikający z art. 29 ust. 1 a tejże ustawy, tj. : stan zatrudnienia osób niepełnosprawnych, w tym osób niepełnosprawnych z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną, nie był wyższy niż 35% ogółu zatrudnionych (wskaźnik 5 w tabeli).

Zatrudnienie w okresie objętym kontrolą przedstawiają poniższe zestawienia, zilustrowane przez kontrolowaną jednostkę:

Tabela 1.

Stan zatrudnienie w I półroczu 2024 r. (akta kontroli str. 24)

	Liczba pracowników ogółem	W tym pracownicy		% udział zatrudnienia osób niepełn. zaliczanych do umiarkowanego stopnia niepełnospr. u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną do ogółu (wskaźnik 5)	% udział zatrudnienia osób niepełn. zaliczanych do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełn. do ogółu zatrudnienia (wskaźnik 4)
		Zaliczani do znacznego stopnia niepełnosprawności	Zaliczani do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z autyzmem, upośl. umysł. lub chorobą psychiczną		
styczeń	52,00	23,00	15,00	28,85	73,08
luty	52,00	23,00	15,00	28,85	73,08
marzec	52,00	22,00	16,00	30,77	73,08
kwiecień	52,00	22,00	16,00	30,77	73,08
maj	52,00	22,00	16,00	30,77	73,08
czerwiec	52,00	22,00	16,00	30,77	73,08

Tabela 2.

Stan zatrudnienie w miesiącach: lipcu i sierpniu 2024 r. (akta kontroli str. 25)

miesiąc	Liczba pracowników w ogółem	W tym pracownicy		% udział zatrudnienia osób niepełn. zaliczanych do umiarkowanego stopnia niepełnospr. u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną do ogółu (wskaźnik 5)	% udział zatrudnienia osób niepełn. zaliczanych do znacznego i niektórych kategorii umiarkowanego stopnia niepełn. do ogółu zatrudnienia (wskaźnik 4)
		Zaliczani do znacznego stopnia niepełnosprawności	Zaliczani do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z autyzmem, upośl. umysł. lub chorobą psychiczną		
lipiec	52,00	21,00	17,00	32,69	73,08
sierpień	53,00	21,00	17,00	32,07	71,69
wrzesień	53,00	21,00	17,00	32,07	71,69

Tabela 2.

Stan zatrudnienie na dzień 30.09.2024 r. (akta kontroli str. 25)

	Liczba pracowników w ogółem	W tym pracownicy		% udział zatrudnienia osób niepełn. zaliczanych do umiarkowanego stopnia niepełnospr. u których stwierdzono autyzm, upośledzenie umysłowe lub chorobę psychiczną do ogółu (wskaźnik 5)	% udział zatrudnienia osób niepełn. zaliczanych do znacznego i niektórych kategorii umiarkowanego stopnia niepełn. do ogółu zatrudnienia (wskaźnik 4)
		Zaliczani do znacznego stopnia niepełnosprawności	Zaliczani do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności z autyzmem, upośl. umysł. lub chorobą psychiczną		
30.09.2022	53,00	21,00	17,00	32,07	71,69

Należy wyjaśnić, że:

- wskaźnik (4) - stanowi iloraz liczby osób niepełnosprawnych oraz liczby osób zatrudnionych ogółem,
- wskaźnik (5) - stanowi iloraz liczby osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z autyzmem, upośledzonych umysłowo, psychicznie chorych, w tym będących przed podjęciem zatrudnienia uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej, oraz liczby osób zatrudnionych ogółem.

Z dokumentów uzyskanych w toku kontroli wynika, że w dniu rozpoczęcia kontroli, wśród 53 osób zatrudnionych w Zakładzie, 38 osób posiadało stopień niepełnosprawności, w tym 17 osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności, a 21 osób znaczny stopień niepełnosprawności. (akta kontroli str. 1-2)

Kontrolą objęto 21,05% losowo wybranych akt osobowych (orzeczenia o niepełnosprawności co 5-tego pracownika z przekazanego zestawienia, począwszy od 1-wszego z listy), tj. 8 pracowników zaliczonych do grupy osób niepełnosprawnych. Stwierdzono, że wszystkie sprawdzone orzeczenia są aktualne. (akta kontroli str. 1-11)

2) warunku wynikającego z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy, dotyczącego dostosowania obiektów i pomieszczeń użytkowanych przez zakład pracy do przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniania wymagania dostępności;

Potwierdzeniem przystosowania obiektów i pomieszczeń dla potrzeb zatrudnianych osób niepełnosprawnych użytkowanych przez zakład pracy zgodnie z zasadami i przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniania potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania i dostępności stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych, jest protokół wydany przez Państwową Inspekcję Pracy z dnia 17.04.2024 r. Nr rej.: 100060-53-K012-Pt/24 potwierdzający, że obiekty i pomieszczenia użytkowane przez PZN Zakład Aktywności Zawodowej odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich.

Zgodnie z protokołem PIP, w okresie objętym kontrolą zakład użytkował obiekty i pomieszczenia zlokalizowane pod adresem: 10-685 Olsztyn, ul. Eugeniusza Paukszty 57, gdzie znajduje się także główna siedziba zakładu. (akta kontroli str. 16-23)

Dodatkowo Pracodawca załączył na potrzeby kontroli wykaz pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie ZAZ, aktualny na dzień rozpoczęcia kontroli. (akta kontroli str. 14)

Z dokumentów kontrolnych wynika, że ZAZ nie posiada jednostek organizacyjnych poza siedzibą. (akta kontroli str. 17)

Należy zatem stwierdzić, że obiekty i pomieszczenia użytkowane przez Zakład Aktywności Zawodowej z siedzibą przy ulicy Eugeniusza Paukszty 57, 10-685 Olsztyn, odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy i uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich.

3) obowiązku informowania wojewody o zmianach dotyczących spełniania warunków i realizacji obowiązków zaz, w związku z art. 30 ust. 4 ustawy o rehabilitacji (...);

Prowadzący zakład aktywności zawodowej terminowo przedstawiał wojewodzie informacje dotyczące spełniania warunków i realizacji obowiązków, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a ustawy, tj. do 20 lipca za I półrocze. (Informacja półroczna INF-W za I półrocze 2024 roku znajduje się w dokumentacji Wydziału Polityki Społecznej pod znakiem sprawy PS-III.9512.73.2024)

4) warunków wynikających z art. 28 ust. 1 pkt 3 ustawy, zgodnie z którym w zakładzie pracy chronionej jest zapewniona doraźna i specjalistyczna opieka medyczna, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne;

W toku kontroli ustalono, że w celu zapewnienia doraźnej i specjalistycznej opieki medycznej oraz poradnictwa i usług rehabilitacyjnych pracodawca zawarł następujące umowy na udzielanie świadczeń zdrowotnych:

- umowa zawarta w dniu 01.01.2024 r. na czas określony do dnia 01.01.2024 do dnia 31.12.2024 r. z p. K. Stefanowiczem, dotycząca świadczenia opieki medycznej nad pracownikami ZAZ posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności,
- umowa zawarta w dniu 01.03.2022 r. na czas określony do dnia 31.12.2022 r., dotycząca usługi psychologicznej m.in. konsultacji indywidualnych, zajęć grupowych świadczonej przez NOON Psycholog Nela Otolińska, przedłużona Anekssem nr 1/2023 na czas nieokreślony od dnia 30.11.2022 r. ,
- umowa zawarta w dniu 31.12.2020 r. na czas określony do dnia 31.12.2022 r. , dotycząca świadczenia usług zdrowotnych z zakresu rehabilitacji, przedłużona Anekssem nr 1/2022 na czas nieokreślony od dnia 01.01.2022 r.,
- umowa zawarta w dniu 01.12.2023 r. na czas nieokreślony z podmiotem Terapia mowy i edukacja Maria Pierczyńska, dot. realizacji usług logopedycznych.

(akta kontroli str. 26)

5) obowiązku wynikającego z art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej (...) oraz § 14 ust. 1 i 2, § 15 i § 16 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej, dotyczącego gospodarowania środkami Zakładowego Funduszu Aktywności;

Zespół kontrolny zweryfikował dokumenty dotyczące Zakładowego Funduszu Aktywności. Z przedstawionych dokumentów wynika, że środki zakładowego funduszu aktywności **gromadzone są na wyodrębnionym rachunku bankowym i ewidencjonowane** zgodnie z § 14 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia. Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej (...) zaz przeznacza uzyskane dochody na zakładowy fundusz aktywności.

(akta kontroli str. 15, 26)

Zasady utworzenia i wykorzystania środków Zakładowego Funduszu Aktywności w zakładzie **określa Regulamin** obowiązujący od dnia 01.11.2014 r. wraz z aneksami – zgodnie z § 16 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej.

Zapisy Regulaminu **wskazują** zamknięty katalog wydatków, które mogą być finansowane ze środków ZFA - zgodnie z § 15 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej. W okresie objętym kontrolą środki z ZFA wydatkowane były m.in.: na zakup leków, okularów, lupy, białej laski, termometru mówiącego.

(akta kontroli str. 15, 26)

6) obowiązków wynikających z § 13 rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej, dotyczących tworzenia i działania zespołów programowych;

Kierownik ZAZ **powołał Zespół Programowy** Zarządzeniem Kierownika PZN ZAZ w Olsztynie w sprawie powołania Zespołu Programowego z dnia 13.04.2017 r.. Na podstawie Zarządzenia Kierownika PZN ZAZ w sprawie składu Zespołu Programowego PZN ZAZ z dnia 02.01.2024 r., skład Zespołu Programowego stanowi 5 osób. (akta kontroli str. 26)

Dla każdego z 38 niepełnosprawnych pracowników **prowadzony jest indywidualny program** rehabilitacji społecznej i zawodowej, a także została przygotowana do każdego z ww. programów indywidualna ocena funkcjonowania. (akta kontroli str. 31 -46)

Programy są aktualizowane nie rzadziej niż raz do roku. Przedstawiono sprawozdania ze spotkań Zespołu Programowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Olsztynie, z których wynika, że w roku 2024 odbyły się dwa spotkania ww. Zespołu, tj. w dniu 09.01.2024 r., 19.03.2024 r. (akta kontroli str. 27-30)

Dodatkowo kontrolującym przekazano pisemną informację, że w związku z realizacją indywidualnego programu rehabilitacji jednej osobie z niepełnosprawnością udało się podjąć zatrudnienie na otwartym rynku pracy od dnia 1 października br. (akta kontroli str. 47)

W trakcie kontroli sprawdzono następujące dokumenty:

Ustaień kontroli dokonano m.in. w oparciu o analizę dokumentów obejmujących: informację o ogólnej liczbie zatrudnionych, zestawieniu zatrudnionych osób niepełnosprawnych, weryfikacji orzeczeń o niepełnosprawności, wydruku z konta ZFAZ, regulaminu zakładowego funduszu aktywności, działalności zespołu programowego, weryfikacji indywidualnych programów rehabilitacji, umów na świadczenie dla pracowników opieki medycznej, specjalistycznej i na usługi rehabilitacyjnej.

Zgromadzone w toku kontroli pozostałe dowody, które nie zostały wymienione w dokumentacji, znajdują się w aktach kontroli.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości lub naruszeń prawa.

Na podstawie § 13 rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r., poz. 2283), odstępuje się od sporządzenia wystąpienia pokontrolnego. W związku z powyższym niniejszy protokół kończy postępowanie kontrolne.

Piotek Gm

Pouczenie

1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i przekazują kontrolowanemu w celu podpisania **w terminie 7 dni** od dnia otrzymania. Jeżeli protokół kontroli jest sporządzony w postaci papierowej, każda strona protokołu kontroli jest parafowana przez kontrolujących i kontrolowanego. W przypadku zmiany składu zespołu, o którym mowa w § 4 ust. 1 albo ust. 2 rozporządzenia, i wydania nowego upoważnienia do kontroli, protokół kontroli podpisują kontrolujący wskazani w tym upoważnieniu.
2. Protokół kontroli może być dostarczony kontrolowanemu za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2023 r., poz. 1640) lub w sposób przewidziany w art. 4 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285); w przypadku dostarczania protokołu za pośrednictwem operatora pocztowego stosuje się odpowiednio art. 44 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 i 803).
3. Kierownik podmiotu kontrolowanego może zgłosić, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowane zastrzeżenia, co do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się w postaci papierowej lub elektronicznej w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.
4. Kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do realizacji ustaleń kontroli.

Protokół niniejszy sporządzono dnia 9 października 2024 r. w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje jednostka kontrolowana.

Po przeczytaniu niniejszy protokół podpisano parafując każdą stronę.

Kierujący jednostką kontrolowaną:

Olśta Tym 14.10.2024
(miejscowość, data i podpis)

KIEROWNIK

mgr inż. Grzegorz Szewski
(podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Ewa Osiekowska
(podpis kontrolującego)

KIEROWNIK ODDZIAŁU

Małgorzata Piątek
(podpis kontrolującego)

Protokół otrzymują :

1. Kontrolowany.
2. a/a